

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Άλλο ένα καλοκαίρι ήρθε και η επιλογή να περάσει κανείς τις διακοπές του στο χωριό μας είναι πολύ ελκυστική. Η αγάπη του καθενός για τον τόπο του δεν είναι ασφαλώς μετρήσιμη, αλλά μπορεί να αξιολογηθεί από την προσπάθεια που κάνει ατομικά ή συλλογικά, από όποιο μετερίζι κι αν βρίσκεται, για να βελτιώσει τη ζωή των κατοίκων αλλά και τη συνολική εικόνα του χωριού.

Η Παλαιοβράχα έχει πολλά πλεονεκτήματα, όπως φυσική ομορφιά, εξαιρετική τοποθεσία, κατάλληλο υψόμετρο, ήπιες θερμοκρασίες, καρποφόρα γή και μεγάλη προσβασιμότητα προς Σπερχειάδα, Μακρακώμη, καθώς και προς Καρπενήσι και Λαμία. Παράλληλα είναι μια εξαιρετική βάση εξόρμησης για την υπόλοιπη ορεινή δυτική Φθιώτιδα και την Ευρυτανία.

Τους τελευταίους μήνες μάλιστα οι δυνατότητες ψυχαγωγίας και οι επιλογές έχουν αυξηθεί με τη λειτουργία, παράλληλα με την ταβέρνα της Μαρίας Ράπτη και την καφετέρια «Πυξίδα» του Κώστα Κολοβού, ενός νέου μαγαζιού στην πλατεία του χωριού, του Παναγιώτη Ξυνόγαλου αλλά και τα ανακαινισμένα λουτρά του Άμπλα που έχουν γίνει πόλος έλξης πολλών επι-

σκεπτών από άλλες περιοχές του νομού και όχι μόνο.

Ενδείκνυται λοιπόν ως μια επιλογή παραθέρισης για όλους, όσους έχουν καταγωγή ή συναισθηματική σχέση με το συγκεκριμένο χωριό.

Εν τούτοις πιστεύουμε ότι πολλά μπορούν να γίνουν και να βελτιώσουν σημαντικά την εικόνα του χωριού αλλά και την καθημερινότητα των συγχωριανών μας (ειδικά στα θέματα ύδρευσης, καθαριότητας και υποδομών), λειτουργώντας πολλαπλασιαστικά ως κίνητρο για την προσέλκυση παραθεριστών το καλοκαίρι.

Φυσικά, βασική στόχευσή μας αποτελεί, πέραν των άλλων σχεδιασμών και δραστηριοτήτων, η απαραίτητη κτιριακή και αισθητική ενίσχυση του Ιερού Ναού της «Κοιμήσεως της Θεοτόκου», εξωτερικά αλλά και εσωτερικά, η ευρεία αναβάθμιση και ανανέωση της πρώην κοινοτικής και νυν δημοτικής βιβλιοθήκης του χωριού, η ενίσχυση της υλικοτεχνικής της υποδομής και η πολύπλευρη ανάδειξή της ως πολυχώρου πολιτισμού και μόρφωσης, η ανάπτυξη και αισθητική αναβάθμιση των αναξιοποίητων κοινοτικών χώρων (π.χ αίθουσες και προαύλιος χώρος πρώην δημοτικού σχολείου), η δημιουργία παιδικής χαράς, η αναμόρφωση του γηπέδου μπάσκετ, του αλυσυλλίου, όπως και η δημιουργία γηπέδου 5Χ5 στο χωριό μας.

Για την περίοδο του Αυγούστου στα πλαίσια μιας λογικής πιο αμεσο-δημοκρατικής λειτουργίας του συλλογικού μας σχήματος, θα επιθυμούσαμε να διεξαχθεί στο χωριό ανοιχτή Γενική Συνέλευση μελών και φίλων, όπου να γίνει ενημέρωση από το Δ.Σ., θα ασκηθεί - προσδοκούμε - γόνιμη

κριτική και αυτοκριτική, να αξιολογηθούν οι δράσεις και οι ελλείψεις του Συλλόγου, να οργανωθεί καλύτερη η ετήσια τακτική εκλογο-απολογιστική Γενική Συνέλευση του Ιανουαρίου 2019 και παράλληλα να συζητηθούν ιδέες και προτάσεις καθώς και ποικίλα θέματα που αφορούν το χωριό μας.

Η έκδοση του 7ου φύλλου που κρατάτε, εκτιμούμε ότι είναι από μόνη της μια μεγάλη επιτυχία που έχει αγκαλιαστεί από τους συγχωριανούς μας, όχι μόνο σε όλη την Ελλάδα αλλά και από εκείνους που έχουν τη χαρά να την λαμβάνουν στο εξωτερικό.

Με δεδομένο ότι το 8ο φύλλο της εφημερίδας θα βγει τον Οκτώβριο, σας υπενθυμίζουμε ασφαλώς την **5η Γιορτή Κρασιού που θα γίνει το Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου 2018** και η οποία φιλοδοξούμε στο μέλλον να καταστεί προοπτικά η πλέον κεντρική εκδήλωση όχι μόνο της Παλαιοβράχας αλλά και της ευρύτερης δυτικής Φθιώτιδας.

Υπενθυμίζουμε φυσικά το 12ο OLD ROCK PARTY του Συλλόγου Νέων «Ο Γουλινάς» το Σάββατο 12 Αυγούστου.

Με την ελπίδα ότι η περίοδος του Αυγούστου δεν θα είναι μόνο διάστημα ψυχαγωγίας και ανεμελιάς, αλλά και αφορμή να βρεθούμε όλοι μαζί, να κουβεντιάσουμε συλλογικά, να προβληματιστούμε και να συμβάλλουμε με ωριμότητα και πνεύμα αλληλεγγύης στα κοινά του χωριού μας...

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας σας ευχαριστεί ολόψυχα για την πολύπλευρη στήριξη που μας παρέχετε και σας εύχεται ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ με υγεία, δύναμη και προπά- των αισιοδοξία.

**Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου
Των Απανταχού Παλαιοβραχινών**

**5η
Γιορτή
Κρασιού
Παλαιοβράχας**

**Σάββατο
8 Σεπτεμβρίου
2018**

πλατεία Παλαιοβράχας

**ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
ΓΕΡΕ... ΓΕΥΣΕΩΝ**

ΠΙΤΣΑΡΙΑ - ΚΡΕΠΕΡΙ

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΞΥΝΟΓΑΛΟΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΑΣ
ΤΗΛ. 6975504665-6988726206**

**Πυξίδα
cafe**

Τηλ.: 6992915519 - 6970951761

Π · Ϊ · È Ò , Ù Ë ¯

**ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ
Άμπλας
Ίαμα**

6972 268453

Παλαιοβράχα Φθιώτιδας (Λουτρά Παλαιοβράχας)

Για στιγμές χαλάρωσης, αλλά και διασκέδασης...

Κοινωνικά

Το Δ.Σ του Συλλόγου, με αφορμή τον αιφνιδιαστικό θάνατο στις 25 Απριλίου, της μόλις 51 ετών Δήμητρας Τσεργά του Νικολάου, συγχωριανής μας που αγάπησε την Παλαιοβράχα όσο λίγοι και πρόσφερε πολλαπλά στα κοινά του χωριού με θέρμη και προθυμία, εύχεται ολόψυχα θερμά συλλυπητήρια και κουράγιο στην οικογένειά της, τα παιδιά της Μάνο και Νίκο, τη μητέρα της Ελένη και τα αδέρφια της Γιώργο και Ολυμπία.

Καλό ταξίδι Δήμητρα

Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή σου

Το Δ.Σ του Συλλόγου, με αφορμή το αναπάντεχο γεγονός του αιφνιδίου θανάτου στις 27 Ιουνίου, του 38χρονου Βασίλη Πιπίνη, χορευτή των «Γλεντιστάδων» από το Μεσότοπο Λέσβου, συγκρότημα που μας τίμησε με την εξαιρετική παρουσία του στην 3η Γιορτή Κρασιού τον Σεπτέμβριο του 2016, εύχεται ολόψυχα θερμά συλλυπητήρια και κουράγιο στην οικογένειά του.

Καλό ταξίδι φίλε Βασίλη

«Παλαιοβράχα»

Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση
του Πολιτιστικού Συλλόγου
των Απανταχού Παλαιοβραχινών

Εκδότης:

Πολιτιστικός Σύλλογος
των Απανταχού Παλαιοβραχινών
Γραφεία:
Πολίτειος Κοινοτική Βιβλιοθήκη
Παλαιοβράχα Τ.Κ. 35003

Υπεύθυνος Έκδοσης:

Τσιρώνης Κώστας
Πρόεδρος του Συλλόγου
τηλ. 6977 694345
e-mail: tsironik@otenet.gr

Υπεύθυνος ύλης

Βάρσος Χρόνης
τηλ. 6973 779605
e-mail: chvarsos@otenet.gr

Συντακτική Ομάδα:

Τσίγκανος Κανάρης
τηλ. 693 2230890
ktsingan@gmail.com
Καρυσιανός Δημήτρης
τηλ. 6942 983864
dkaristianos@yahoo.com
Χαντζούλης Κώστας
τηλ. 6973 633019
kostashantzoulis84@gmail.com

www.palaiovraxa.gr

γραφικές
T E X N E S
ΜΠΕΛΛΗΣ
Εκτυπώσεις
ψηφιακές & offset
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ 3 • ΛΑΜΙΑ
Τηλ. & fax: 22310 46619
e-mail: bellis@otenet.gr
www.bellis-print.blogspot.gr

Ενημερώνουμε τους φίλους
αναγνώστες ότι για όποιον θέλει να
καταθέσει την ετήσια συνδρομή
μέλους (ποσού 10€) ή την οικονο-
μική του ενίσχυση μέσω τραπεζής,
ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ διατηρεί
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΟΦΕΩΣ στην
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ με αριθμό
GR73 0171 2910 0062 9114 0026
758 (παρακαλούμε με την κατάθε-
ση να συμπληρωθούν στα σχόλια
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ και ΠΛΗΡΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ του καταθέτη) ή να
υπάρξει τηλεφωνική ενημέρωση
του ταμιά στον αριθμό
6973779605.

Σας ευχαριστούμε εκ προοιμίου

Πωλούνται αγροτεμάχια στην Παλαιοβράχα

- 1) 1,5 στρέμματα στη θέση Μισο-
ραχιά με ελιές
- 2) 1 στρέμμα (περίπου) στη θέση
Άγιος Παντελεήμονας
- 3) 1,5 στρέμματα στη θέση Πέρα
Κάμπος (ποτιστικά)
- 4) 3 στρέμματα στη θέση Λόγγος
(ποτιστικά)

Τηλέφωνο επικοινωνίας:
6978530365 κ. Ντίνα

Συνδρομές - Εισφορές

Παρατίθεται κατάλογος κατ' αλφαβητική σειρά όσων
ενεγράφησαν μέλη του Συλλόγου μας το διάστημα 20-03-
2018 έως 20-06-2018 συνεισφέροντας την υποχρεωτική
ετήσια συνδρομή μέλους των 10€ αλλά και όσων μας ενί-
σχυσαν με μια επιπλέον εισφορά. Τους ενημερώνουμε ότι
κατέστησαν αυτοδικαίως μέλη του με όλα τα δικαιώματα
και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Καταστατικό
ίδρυσης. Το Δ.Σ. τους ευχαριστεί ολόθερμα για την οικο-
νομική βοήθεια και την ηθική συμπαράσταση που προσέ-
φεραν σε χαλεπούς καιρούς.

1	ΑΘΑΝΑΣΙΑ-ΤΣΙΛΙΜΑΓΚΟΥ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	του	ΗΛΙΑ	20
2	ΑΝΤΩΝΙΟΥ	ΙΣΜΗΝΗ	του	ΧΑΡΙΛΑΟΥ	5
3	ΑΝΤΩΝΙΟΥ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	του	ΧΑΡΙΛΑΟΥ	5
4	ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	του	ΓΕΩΡΓΙΟΥ	20
5	ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ	ΑΝΔΡΕΑΣ	του	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	15
6	ΖΑΧΑΡΗ	ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ	του	ΣΠΥΡΟΥ	15
7	ΚΑΛΟΠΗΤΑΣ	ΗΛΙΑΣ	του	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	30
8	ΚΟΚΚΟΤΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	του	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	10
9	ΚΟΥΤΟΥΣΣΗΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	του	ΖΑΧΑΡΙΑ	30
10	ΛΑΓΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	του	ΓΕΩΡΓΙΟΥ	20
11	ΜΟΙΡΗ-ΤΣΕΛΙΚΑ	ΕΥΘΥΜΙΑ	του	ΓΕΩΡΓΙΟΥ	20
12	ΜΠΑΚΑΣΟΥΛΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	του	ΓΕΩΡΓΙΟΥ	10
13	ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΜΠΙΤΟΥΝΗ	ΘΕΟΔΩΡΑ	του	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	10
14	ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΗΛΙΑΣ	του	ΛΑΜΠΡΟΥ	50
15	ΠΑΣΙΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	του	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	30
16	ΡΑΠΤΗ	ΜΑΡΙΑ	του	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ	20
17	ΡΑΠΤΗΣ	ΗΛΙΑΣ	του	ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ	10
18	ΤΑΓΙΑΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	του	ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ	20
19	ΤΡΙΠΑΜΠΟΥΚΗ-ΜΑΛΟΥΚΟΥ	ΒΑΡΒΑΡΑ			20
20	ΤΣΑΤΣΑΡΗ	ΑΓΟΡΗ			20
21	ΤΣΕΡΓΑ	ΕΛΕΝΗ	του	ΝΙΚΟΛΑΟΥ	20
22	ΤΣΕΡΓΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	του	ΝΙΚΟΛΑΟΥ	30
23	ΤΣΕΤΣΟΣ	ΔΗΜΟΣ	του	ΚΩΝ/ΝΟΥ	50
24	ΤΣΙΛΙΜΑΓΚΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	του	ΙΩΑΝΝΗΣ	20
25	ΤΣΙΦΤΣΗΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	του	ΙΩΑΝΝΟΥ	10
26	ΤΣΟΓΚΑΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	του	ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ	20
27	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΣΙΛΙΜΑΓΚΟΥ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	του	ΙΩΑΝΝΟΥ	30

Να σας ενημερώσουμε ότι για όσους κάνουν καταθέσεις
στον λογαριασμό όψεως που διατηρεί ο Σύλλογος στην
Τράπεζα Πειραιώς, οι αποδείξεις των καταθέσεων εσωκλεί-
ονται εντός του επομένου φύλλου της εφημερίδας που θα
λάβουν.

***** Στις 8 Δεκεμβρίου 2017 έγινε κατάθεση 15€ στο
λογαριασμό του Συλλόγου χωρίς ο καταθέτης να δηλώσει
όνομα ή διεύθυνση.**

**Παρακαλούμε αν θέλετε επικοινωνήστε με το τηλέ-
φωνο 6973779605 για διευκρινήσεις.**

***** Επίσης εκ μέρους του Δ.Σ. παρακαλούνται όσοι φίλοι
αναγνώστες και μέλη διατηρούν δημοσιευθείσα διαφήμι-
ση στην εφημερίδα του Συλλόγου και δεν έχουν τακτο-
ποιήσει την ετήσια οφειλή των 40€ (για τα 4 φύλλα του
τρέχοντος έτους 2018), όποτε είναι εφικτό ας καταθέ-
σουν το αντίστοιχο ποσό ή ας επικοινωνήσουν με το
τηλέφωνο 6973779605 για διευκρινήσεις.**

Το παραδοσιακό, δημοτικό τραγούδι

Στην κοινωνία της παγκοσμιοποίησης είναι επιτακτική ανάγκη να γνωρίσουμε και να διατηρήσουμε την παράδοσή μας. Η λαϊκή μουσική μας παράδοση είναι βασικό και αναπόσπαστο κομμάτι του λαϊκού μας πολιτισμού.

Δημοτικό και «αστικό»

«Δημοτικό» λέγεται το λαϊκό τραγούδι της υπαίθρου, του χωριού και των μικρών επαρχιακών πόλεων, σε διάκριση από το «αστικό» λαϊκό, το τραγούδι δηλαδή των αστικών περιοχών (μεγάλες πόλεις - αστικά κέντρα). Και ενώ το αστικό λαϊκό είναι τραγούδι κλειστού χώρου και έχει πανελλήνια ομοιομορφία, το δημοτικό είναι ανοιχτού χώρου (γιορτές, γάμοι, πανηγύρια) και παρουσιάζει τοπική ποικιλομορφία και παραλλαγές.

Η δημιουργία του δημοτικού τραγουδιού

Το δημοτικό τραγούδι είναι ανώνυμη δημιουργία, προϊόν προφορικής παράδοσης.

Κάθε δημοτικό τραγούδι δεν είναι δημιουργήμα ενός ατόμου. Έχει συλλογικό χαρακτήρα και είναι κοινό δημιουργήμα και κτήμα, πνευματικό εργαλείο και τρόπος έκφρασης του λαού. Ένας αυτοσχέδιος λαϊκός δημιουργός, με στιχουργική επιδεξιότητα και αναπτυγμένο μουσικό αίσθημα, δημιουργεί από εσωτερική παρόρμηση κάποιους στίχους, προσαρμοσμένους σε μελωδία γνωστή ή που δημιουργεί ο ίδιος. Στη συνέχεια επαναλαμβάνει το τραγούδι άλλος, προσαρμόζοντάς το στα δικά του συναισθήματα. Έτσι τροποποιημένο το παραλαμβάνει τρίτος κ.ο.κ. Με τον καιρό το όνομα του αρχικού δημιουργού ξεχνιέται και το τραγούδι μετουσιώνεται σε πνευματικό προϊόν της κοινότητας. Κάθε νέο τραγούδι είναι συνήθως ανασύνθεση γνωστών παραδοσιακών στοιχείων, τα οποία ο ανώνυμος δημιουργός διασκευάζει και εμπλουτίζει. Περνώντας από γενιά σε γενιά διαμορφώνεται, τροποποιείται ή προσαρμόζεται, σύμφωνα με τα τοπικά χαρακτηριστικά και τις ιστορικές συνθήκες.

Εκτός από το γλέντι και τη διασκέδαση, το δημοτικό τραγούδι είχε και χρηστικό, λειτουργικό και τελετουργικό χαρακτήρα. Απλωνόταν σε όλες τις όψεις της κοινωνικής ζωής, συνδεόταν με τη λατρεία και διατηρούσε την ιστορική μνήμη. Βασικό στοιχείο του δημοτικού τραγουδιού είναι η στενή σχέση ανάμεσα στον λόγο (στίχο) και τη μουσική, που γεννιούνται ταυτόχρονα. Οι στίχοι φτιάχνονται "τραγουδιστά", αντίθετα από το έντεχνο τραγούδι, όπου μελοποιείται ένα ήδη υπάρχον ποίημα. Υπολογίζεται ότι υπάρχουν πάνω από 20 χιλιάδες δημοτικά τραγούδια!

Οι παραλλαγές

Η ομήγυρη και η κοινωνική πραγματικότητα αναπλάθει και αναπροσαρμόζει την παράδοση. Έτσι τα τραγούδια υφίστανται πολλές αλλοιώσεις και γι' αυτό σώζονται διάφορες τοπικές παραλλαγές. Η μελωδία συνήθως παραμένει αμετάβλητη, παρά την αλλοίωση των στίχων.

Η σύνθεση νέων μελωδιών δεν είναι εύκολη και συχνά χρησιμοποιούνται παλιές, γνωστές μελωδίες σε νέα τραγούδια. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι όλες οι μελωδίες των δημοτικών τραγουδιών διατηρήθηκαν αμετάβλητες στο πέρασμα των αιώνων, ούτε ότι όλες έχουν

αρχαία προέλευση. Όσο περισσότερες παραλλαγές παρατηρούνται, τόσο περισσότερο καταξιωμένο είναι το τραγούδι.

Η παλαιότητα

Όπως η ελληνική γλώσσα έφτασε έως εμάς διαρκώς εξελισσόμενη, έτσι συμβαίνει και με την παραδοσιακή μας μουσική. Η αντιστοιχία με αρχαία μετρικά κλπ. πρότυπα δείχνει μια αδιάκοπη συνέχεια. Οι λέξεις δημοτικό (από το δήμος=λαός) και τραγούδι (από το τραγωδία) δείχνουν ότι έχει πανάρχαιες ρίζες. Βέβαια για μουσική που μεταδίδεται προφορικά απουσιάζουν γραπτές μαρτυρίες. Πάντως δημοτικά τραγούδια έχουν καταγραφεί σε χειρόγραφα που σώζονται στο Άγιο Όρος. Η δημοτική μας μουσική, συνέχεια της βυζαντινής λαϊκής μουσικής, έχει αρχαία ελληνικά αλλά και άλλης προέλευσης (αραβο-περσικά κλπ) στοιχεία. Υπάρχουν τραγούδια που παρέχουν ενδείξεις για τον τόπο και τον χρόνο δημιουργίας τους. Για τα περισσότερα όμως η χρονολόγηση είναι δύσκολη. Η επιμονή, με την οποία ο λαός μας διατήρησε για χιλιάδες χρόνια τη γλώσσα, τα έθιμα και τις δοξασίες του, καθώς και επιστημονικές, λαογραφικές μελέτες, ενισχύουν την άποψη ότι στο δημοτικό τραγούδι επιβιώνουν και στοιχεία παλαιότερων εποχών. Τα παλαιότερα δημοτικά τραγούδια για τα οποία έχουμε πληροφορίες είναι τα ακριτικά του 9ου-11ου αιώνα. Χελιδονίσματα, κάλαντα, νανουρίσματα, τραγούδια του γάμου, παραλογές, μοιρολόγια κλπ. έχουν αρχαία καταγωγή. Οι συρτοί χοροί αναφέρονται σε επιγραφή του 6ου αιώνα π.Χ.

Υπάρχουν τραγούδια που χρονολογούνται από την προκλασική αρχαιότητα, πχ. το «ήλθε, ήλθε χελιδών». Πολλά έχουν τις ρίζες τους στη βυζαντινή περίοδο, αλλά τα περισσότερα δημιουργήθηκαν τα χρόνια της Τουρκοκρατίας και της επανάστασης του 1821 (π.χ. κλέφτικα). Αποδεικτικό στοιχείο της σχέσης με την αρχαιότητα είναι και ο δεκαπεντάσυλλαβος ιαμβικός στίχος.

Η μουσική

Όπως η εκκλησιαστική, έτσι και η δημοτική μουσική είναι μονοφωνική και τροπική και δεν ακολουθεί τη δυτική τονική αρμονία. Ακολουθεί τους «ήχους» της Βυζαντινής μουσικής και της Ανατολικής παράδοσης, που έχουν τις ρίζες τους στο αρχαιοελληνικό μουσικό σύστημα διαστημάτων, τετραχόρδων, τρόπων κλπ.

Οι συνθετέστεροι «ήχοι» («δρόμοι», «μακάμια») των δημοτικών μας τραγουδιών είναι ο Α' ήχος (μακάμ Ουσάκ) και ο πλάγιος του Β' (μακάμ Χιτζάζ). Η ποικιλία είναι μεγάλη, με τσακίσματα, γυρίσματα, ποικίλματα, γλιστρήματα, κυματισμούς, έλξεις και μελίσματα και οι ρυθμοί πολύπλοκοι. Χαρακτηριστική μουσική έκφραση είναι και ο ελεύθερος αυτοσχεδιασμός (ταξίμι). Η μουσική είναι κυρίως φωνητική. Τα όργανα απλά συνοδεύουν, υπάρχουν όμως και οργανικά κομμάτια. Υπάρχουν και πολυφωνικά τραγούδια (Ηπειρος), σε πεντατονικές κλίμακες. Η διάδοση του δημοτικού τραγουδιού έγινε παράλληλα με την εκκλησιαστική μουσική. Οι καλύτεροι ψάλτες διακρίνονταν και σαν τραγουδιστές και αντίστροφα και οι περισσότεροι δεν γνώριζαν παρασημαντική. Τα περισσότερα τραγούδια

είναι χορευτικά.

Υπάρχουν όμως και «καθιστικά» (του «τραπεζιού», της «τάβλας»), αργού, ελεύθερου ρυθμού. Από πλευράς ρυθμών, υπάρχει εντυπωσιακή πολυρρυθμία, με χρήση ρυθμών άγνωστων στην ευρωπαϊκή μουσική και εναλλαγή ρυθμών στο ίδιο τραγούδι. Διακρίνουμε ρυθμό: δίσημο (2/8, 2/4): μπάλος, συρτός, σούστα, χασάπικο, χασαποσέρβικο, πεντοζάλι, αγέρανοι, πωγωνίσιο, κότσαρι (Πόντου), τρίσημο (3/8, 3/4): τσάμκος, ηπειρώτικο «στα 3», τετράσημο (4/8): γκάντες, ζωναράδικα, ομάλ (Πόντου), πεντάσημο (5/8, 5/4) Τσακνίκος, Ζαγορίσιος, Παινούσκα, εξάσημο (6/8), επτάσημο (7/8): Καλαματιανός (επίτριτος), μαντηλάτος, οχτάσημο (8/8): Συγκαθιστοί Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου, μπεράτι, εννιάσημο (9/8, 9/4): Αντικρυστοί, καρσιλαμάδες, φυσούνι, ζειμπέκικοι, 12/8: Μακεδονίτικα, Θρακιώτικα.

Ο στίχος

Γλώσσα και μουσική, συγγενή μεταξύ τους, στο δημοτικό τραγούδι σχεδόν ταυτίζονται. Λόγος, μουσική και χορός είναι αλληλένδετα, από τα αρχαία χρόνια.

Ο στίχος αντλεί το υλικό του από την προφορική λαϊκή παράδοση. Χαρακτηρίζεται από απλότητα, λιτότητα και χάρη, λυρισμό, πλούτο ιδιωμάτων, αφθονία εποδών, αποκοπή και επανάληψη συλλαβών και ποιητική φαντασία. Ο ιαμβικός δεκαπεντασύλλαβος κυριαρχεί απόλυτα. Ακολουθούν ο ιαμβικός δωδεκασύλλαβος και ο τροχαϊκός στίχος. Η ομοιοκαταληξία σπανίζει. Κάθε στίχος εκφράζει ένα πλήρες και ολοκληρωμένο νόημα. Η γλώσσα είναι ζωντανή και παραστατική, ο λόγος λιτός και πυκνός, με κυριαρχία ρήματος και ουσιαστικού και αποφυγή περιττών επιθέτων. Στερεότυπες λέξεις, φράσεις ή στίχοι επαναλαμβάνονται σε πολλά τραγούδια. Επιπλέον εντοπίζονται παμψυχισμός και προσωποποιήσεις (τα άψυχα και έμψυχα συμπεριφέρονται ως ανθρώπινες οντότητες), συμβατικά πρόσωπα (τα πουλιά λειτουργούν ως μαντατοφόροι), πρόσωπα που έχουν συγκεκριμένο ρόλο, σχήματα λόγου (υπερβολές, αντιθέσεις, προσωποποιήσεις, μεταφορές, επαναλήψεις), χρήση συμβολικών αριθμών, (συνήθως το 3 και τα πολλαπλάσιά του, το 7, το 40) κλπ.

Είδη δημοτικών τραγουδιών

- Ιστορικά, που πηγάζουν από ιστορικά γεγονότα.
- Κλέφτικα, που εγκωμιάζουν τον βίο των αρματολών και κλεφτών.
- Ακριτικά, που αφηγούνται άθλους βυζαντινών ηρώων, όπως του Διγενή Ακρίτα.
- Παραλογές, π.χ Του γιοφυριού της Άρτας, Του νεκρού αδελφού.
- Μοιρολόγια.
- διάφορα άλλα: καθιστικά, της αγάπης, νυφιάτικα, νανουρίσματα, κάλαντα, της ξενιτιάς, εργατικά, λατρευτικά, μαντινάδες, παιδικά, αποκριάτικα, γνωμικά, χελιδονίσματα, ταχταρίσματα, ριζίτικα, σατιρικά κ.λ.π.
- Ανάλογα με τον τόπο: Στεριανά (Ηπειρώτικα, Μωραίτικα, Ρουμελιώτικα, Θρακιώτικα, Μακεδονίτικα), νησιώτικα, Μικράς Ασίας (Σμυρνέικα, Πολίτικα), Ποντιακά, Ανατολικής Ρωμυλίας κλπ.

(Συνέχεια στη σελ. 4)

Αιτήσεις που υπεβλήθησαν από το Σύλλογό μας προς τον Δήμο Μακρακώμης

Ο Σύλλογός μας μετά από απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, υπέβαλε στις αρχές Μαΐου 2018 μια σειρά αιτήσεων για θέματα που αφορούν τη λειτουργία, τις δραστηριότητές του αλλά και το χωριό μας ευρύτερα αναμένοντας απάντηση. Τα έγγραφα αυτά δημοσιεύουμε μέσω του παρόντος φύλλου στους αναγνώστες μας για να λάβουν γνώση και να ενημερωθούν σχετικά.

Συγκεκριμένα υποβάλαμε το **υπ' αρ. 3/05-04-2018** αίτημα (με συνημμένα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά) με **Αρ. Πρωτοκόλλου 11781/2511/03-05-2018** σχετικά με την **παραχώρηση του χώρου της «Πολιτείου Κοινοτικής Βιβλιοθήκης», ως έδρας του Συλλόγου**. Σημειωτέον, το προηγούμενο υπ' αριθμ. 1/17-07-2017 με Αρ. Πρωτ. 10870/3391/31-07-2017 αίτημά μας, για το ίδιο θέμα, απορρίφθηκε με την απόφαση 16/2017 της 27/11/2017 στη συνεδρίαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου με το αιτιολογικό ότι δεν έχουμε προσκομίσει (!!!) τα απαραίτητα έγγραφα που να αποδεικνύουν τη νομιμότητα της σύστασής μας (π.χ καταστατικό (ιδρυσης). Ασφαλώς με την κατάθεση του ανωτέρου αιτήματος κατετέθησαν και συνημμένα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Προτάθηκε, μάλιστα, να επανεξεταστεί το θέμα μας σε επόμενη συνεδρίαση μετά από ενημέρωση του Συλλόγου (που βέβαια δεν έχει γίνει ακόμη) για την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών. Η συνεδρίαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής για το συγκεκριμένο αίτημα του Συλλόγου 3/05-04-2018 έγινε στις 8 Ιουνίου 2018, μετά από πρόσκληση με το υπ' αριθμ. 13194/3314/4-6-2018 έγγραφο και το θέμα μας ήταν κατά σειράν το υπ' αριθμ. (5). Σύμφωνα με την Επιτροπή, το αίτημά μας, με την απόφαση 19/2018 της 08/06/2018, απορρίφθηκε εκ νέου με το σκεπτικό που παρατίθεται στο ακόλουθο έγγραφο. Τα συμπεράσματα δικά σας....

Επιπλέον υποβάλαμε το **υπ' αρ. 1/05-04-2018** αίτημα με **Αρ. Πρωτ 11799/2509/03-05-2018** σχετικά με την **διαμόρφωση, αναβάθμιση και αξιοποίηση του χώρου της «Πολιτείου Κοινοτικής Βιβλιοθήκης»** και των χιλιάδων βιβλίων που φιλοξενεί. Το προηγούμενο υπ' αριθμ. 3/17-07-2017 με Αρ. Πρωτ. 10874/3393/31-07-2017 αίτημά μας, δεν απαντήθηκε ποτέ, οπότε επανήλθαμε

Τέλος με αφορμή το **τεράστιο θέμα της εκκλησίας του χωριού μας και την τραγική εικόνα που παρουσιάζει**, υποβλήθηκε το **υπ' αριθμ. 2/05-04-2018** αίτημα με **Αρ. Πρωτ 11780/2510/03-05-2018** όπου εκτίθεται συνοπτικά η σημερινή κατάσταση και όπου ζητείται να παρθούν οι απαραίτητες εκείνες πρωτοβουλίες από τους αρμόδιους φορείς (Δήμος Μακρακώμης, Περιφέρεια Στερεάς, Αρχαιολογική Υπηρεσία, Ιερά Μητρόπολη Φθιώτιδος) ώστε ο Ιερός Ναός να αποκτήσει ξανά στο μέλλον μια μορφή αντάξια της ιστορίας του και να γίνουν συγκεκριμένα βήματα δράσης για την ανάδειξη του ζητήματος, που αφορούν την πρόσοψη αλλά και την απαραίτητη κτιριακή και αισθητική ενίσχυση του Ιερού Ναού, εξωτερικά αλλά και εσωτερικά.

Αρ. Πρωτ 11781/2511/03-05-2018

ΑΙΤΗΣΗ

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΙΝΩΝ**
ΑΡ. ΕΞ. ΕΓΓΡΑΦΟΥ 3/05-04-2018

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ
Υπ' όψιν του Ξενοφώντα Συρραφού
Προέδρου Επιτροπής Ποιότητας Ζωής

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε

Σε συνέχεια του υπ' αριθμ. 1/17-07-2017 Εξερχομένου Εγγράφου του Συλλόγου μας με Αρ. Πρωτοκόλλου Εισερχομένου του Δήμου Μακρακώμης 10870/3391/31-07-2017 αναφορικά με το αίτημα παραχώρησης του χώρου της «Πολιτείου Κοινοτικής Βιβλιοθήκης» της Τ.Κ. Παλαιοβράχας ως έδρας του Συλλόγου μας, και με δεδομένο ότι αυτό απορρίφθηκε, επανερχόμαστε εκ νέου.

Με την απόφαση 16/2017 της 27/11/2017 στη συνεδρίαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου με το αιτιολογικό ότι δεν έχουμε προσκομίσει τα απαραίτητα έγγραφα που να αποδεικνύουν τη νομιμότητα της σύστασής μας (π.χ. καταστατικό (ιδρυσης), απερρίφθη η παραχώρηση του ανωτέρου χώρου ως έδρας του Συλλόγου και προτάθηκε να επανεξεταστεί το θέμα μας σε επόμενη συνεδρίαση μετά από ενημέρωση του Συλλόγου για την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Σας ενημερώνουμε ότι ο Σύλλογός μας δημιουργήθηκε στις 30/11/2016 και σύμφωνα με το σκεπτικό ιδρύσεώς του, όπως εξάλλου αναφέρεται και στο καταστατικό του, πεδίο αναφοράς και δράσης του έχει την πολιτιστική ανάπτυξη του χωριού μας ήτοι της Τ.Κ. ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΑΣ του ΔΗΜΟΥ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ αλλά και της ευρύτερης περιοχής της δυτικής Φθιώτιδας.

Για την υλοποίηση των στόχων μας αλλά και τη δυνατότά μας να φέρουμε σε πέρας τις δράσεις μας, ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ εκ νέου άδεια χρήσης της πρώην κοινοτικής και νυν δημοτικής βιβλιοθήκης του χωριού μας, με τον τίτλο «ΠΟΛΙΤΕΙΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» που βρίσκεται στον α' όροφο του Κοινοτικού Καταστήματος πλησίον της κεντρικής πλατείας, ως έδρα του Συλλόγου μας.

Ασφαλώς με την πρωτοκόλληση του αιτήματός μας της 1/17-7-2017 κατετέθησαν και συνημμένα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Σε κάθε περίπτωση όμως θα επιθυμούσαμε επικοινωνία μαζί σας για να προσκομίσουμε εκ νέου τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα μας υποδείξετε και να προχωρήσει το θέμα παραχώρησης της έδρας.

Με την προσδοκία ικανοποίησης του ευλόγου αιτήματός μας

Με τιμή

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Ο Ταμίας
ΧΡΟΝΗΣ ΒΑΡΣΟΣ

Αρ. Πρωτ 11799/2509/03-05-2018

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΙΝΩΝ
ΑΡ. ΕΞ. ΕΓΓΡΑΦΟΥ 1/05-04-2018

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ
Υπ' όψιν του Δημάρχου

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε

Σεβαστά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου

Σε συνέχεια του υπ' αριθμ. 3/17-07-2017 Εξερχομένου Εγγράφου του Συλλόγου μας με Αρ. Πρωτοκόλλου Εισερχομένου του Δήμου Μακρακώμης 10874/3393/31-07-2017 αναφορικά με το αίτημα αναβάθμισης και αξιοποίησης του χώρου της «Πολιτείου Κοινοτικής Βιβλιοθήκης» της Τ.Κ. Παλαιοβράχας, και με δεδομένο ότι αυτό δεν απαντήθηκε υπηρεσιακά, επανερχόμαστε εκ νέου.

Ο Σύλλογός μας δημιουργήθηκε στις 30/11/2016 και σύμφωνα με το σκεπτικό ιδρύσεώς του, όπως εξάλλου αναφέρεται και στο καταστατικό του, πεδίο αναφοράς και δράσης έχει την πολιτιστική ανάπτυξη του χωριού μας αλλά και της ευρύτερης περιοχής της δυτικής Φθιώτιδας.

Στα πλαίσια αυτά βασική στόχευσή μας, πέραν των άλλων, αποτελεί και η ευρεία αναβάθμιση και ανανέωση της πρώην κοινοτικής και νυν δημοτικής βιβλιοθήκης του χωριού, με τον τίτλο «ΠΟΛΙΤΕΙΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ».

Δυστυχώς, η βιβλιοθήκη, δεν λειτουργεί πλέον ως δανειστική. Στερείται σοβαρών υποδομών (σύγχρονα ράφια, ντουλάπια, κλιματισμός, γραφεία, καρέκλες, υπολογιστές, επαρκής φωτισμός κλπ) ώστε να λειτουργήσει όχι μόνο όπως πρέπει στα πλαίσια της ιδιότητάς της αλλά και ως φυσικός χώρος γραμμάτων και πολιτισμού που θα απευθύνεται στη νεολαία αλλά και σε ερευνητές ή απλούς αναγνώστες (ιδίως στη διάρκεια των θερινών διακοπών).

Η βιβλιοθήκη σήμερα στεγάζεται στον πρώτο όροφο του κοινοτικού κτιρίου δυτικά της πλατείας του χωριού και εγκαταστάθηκε το 1980 μετά από την πρωτοβουλία του συγχωριανού μας αρχιάρου ε.α Γεωργίου Πολίτη και τις προσπάθειες του τότε προέδρου της Κοινότητας, Κωνσταντίνου Γ. Μπαλάφα και του έτερου συγχωριανού μας μηχανικού, Ανδρέα Ξάνθη.

Στο χώρο της βιβλιοθήκης φιλοξενούνται κατά κύριο λόγο οι συλλογές του Γεωργίου Πολίτη και του συνταγματάρχου ε.α Κωνσταντίνου Αθανασίου, καθώς και πολλά βιβλία που αποτελούν δωρεές φίλων και συγχωριανών. Τα τελευταία έξι (6) χρόνια έγινε μια μεγάλη προσπάθεια ηλεκτρονικής καταγραφής των τίτλων που υπάρχουν στο χώρο της βιβλιοθήκης από δύο συγχωριανούς μας, μέλη σήμερα του Συλλόγου μας, παράλληλα με τις συμβουλές φίλων βιβλιοθηκονόμων, με τα αποτελέσματα να είναι εντυπωσιακά αφού τα βιβλία ανέρχονται σε 3.638(!).

Με δεδομένη την ανυπαρξία ραφιών για να ταξινομηθεί και τοποθετηθεί επιστημονικά ένας τέτοιος αριθμός τίτλων αλλά και τη γενικότερη ανυπαρξία στοιχειωδών υποδομών ώστε η βιβλιοθήκη όχι μόνο να προστατεύσει και να αξιοποιήσει το υλικό της αλλά και να καταστεί ένας ευρύτερος πολυχώρος πολιτισμού για το χωριό μας, στραφήκαμε ως Σύλλογος στην αναζήτηση προσφορών ξυλουργών από την ευρύτερη περιοχή για την κατασκευή σε πρώτη φάση τουλάχιστον των απαραίτητων ραφιών για την τοποθέτηση των βιβλίων.

Οι τιμές των ραφιών για τις συγκεκριμένες διαστάσεις που απαιτούνται κινούνται σύμφωνα με την έρευνα αγοράς που έγινε στο επίπεδο των 2.000€. Αν σ' αυτά προστεθούν και 50-60 απαραίτητες καρέκλες (μέση τιμή 10-15€ εκάστη) και δύο απαραίτητα κλιματιστικά (περίπου 1.800€), το συνολικό κόστος ανέρχεται περίπου στα 5.000€.

Συνεπώς ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ τη χορήγηση, ποσού πέντε χιλιάδων (5.000€) για να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες ώστε να καταστεί σταδιακά η πρώην κοινοτική και νυν δημοτική βιβλιοθήκη, βιώσιμη και αξιοπρεπής ως χώρος και να παίξει το ρόλο για τον οποίο δημιουργήθηκε προ 40 ετών.

Με την προσδοκία ικανοποίησης του ευλόγου αιτήματός μας,

Με τιμή

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Ο Ταμίας
ΧΡΟΝΗΣ ΒΑΡΣΟΣ

Αρ. Πρωτ 11780/2510/03-05-2018

Α Ι Τ Η Σ Η

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΙΝΩΝ

ΑΡ. ΕΞ. ΕΓΓΡΑΦΟΥ 2/05-04-2018

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ

Υπ' όψιν του Δημάρχου

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε

Σεβαστά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου

Το χωριό μας, η Παλαιοβράχα, έχει το προνόμιο να διαθέτει μια όμορφη πλατεία με τον παραδοσιακό πλάτανο στο κέντρο της, μακριά από την ηχορύπανση του δημόσιου δρόμου. Καθισμένος όμως κανείς στο χώρο της πλατείας και κοιτάζοντας βόρεια ένα τοπίο εξαιρετικής ομορφιάς, όπως η οροσειρά της Όθρυς, θέλοντας και μη, αντικρύζει ταυτόχρονα την καταθλιπτική εικόνα της εξωτερικής εμφάνισης της εκκλησίας του χωριού μας, του Ι. Ν Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ενός ναού 143 ετών(!) που έχει αφεθεί στο διάβα του χρόνου αβοήθητος να ρημάζει.

Ο Ιερός Ναός, εκτός από υποβαθμισμένος αισθητικά, το κυριότερο, έχει πλέον καταστεί λίαν επικίνδυνος για τους συμμετέχοντες στις λειτουργίες, τον ιερέα, τους ψάλτες και τους πιστούς, που εκκλησιάζονται μαζικά ιδίως το Πάσχα και το Δεκαπενταύγουστο.

Με αφορμή την εύλογη αγωνία των συγχωριανών μας για το τί γίνεται σήμερα με την εικόνα που παρουσιάζει τόσο εξωτερικά (πρόσοψη, σκεπή) όσο και εσωτερικά η εκκλησία μας, μια εκκλησία με πλούσια ιστορία που χτίστηκε με πολύ κόπο και έξοδα των ανθρώπων του χωριού μας, παλαιότερων και τωρινών καθώς και τις συζητήσεις που έχουν ξεκινήσει για την απαραίτητη κτιριακή (εξωτερικά και εσωτερικά) αλλά και αισθητική ενίσχυση του Ιερού Ναού, διαδικασία δύσκολη και πολυσύνθετη αλλά αναγκαία, σας παραθέτουμε ένα μικρό οδοιπορικό δημιουργίας του (άρθρο του πρώην Προέδρου της Κοινότητας Παλαιοβράχας Κωνσταντίνου Γ. Μπαλάφα), όπως δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα του Συλλόγου μας «ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΑ» (φύλλο Ιουνίου 2017):

«Οι εργασίες για να γίνει η εκκλησία μας άρχισαν λοιπόν το 1870 και τέλειωσαν το 1875 με δαπάνες των συγχωριανών μας, που ο καθένας προσέφερε ό,τι μπορούσε. Επειδή τα χρήματα δεν έφτασαν, υπέγραψε ο καθένας γραμμάτια και έβαλαν υποθήκη τα χωράφια τους. Τις καμπάνες της εκκλησίας τις δώρισαν οι Παλαιοβραχίνοι που βρίσκονταν ως μετανάστες στην Αμερική. Η διαμόρφωση του τέμπλου διήρκεσε τρία χρόνια από το 1889 έως το 1892. Ο Αθανάσιος Πολίτης, φαρμακοποιός, κάτοικος Καβάλας το 1968, προσέφερε 25.000 δραχμές και κατασκευάστηκε το μωσαϊκό, καθόσον η εκκλησία ήταν στρωμένη με πλάκες. Ο Νίκος Τσιλιμάνγκος δώρισε τα πλακάκια. Ο συγχωριανός μας συνταγματάρχης Ιωάννης Τσατσάρης έφτιαξε τα στασίδια. Ο Ιωάννης Σιάμπαλης χρηματοδότησε τα αναλόγια. Ο συγχωριανός μας αρχίατρος Σπύρος Πολίτης χρηματοδότησε τον σοφά. Η Μαρία Λάμπου από την ομογένεια της Αμερικής διέθεσε το 1954 ένα μεγάλο ποσό και έγιναν τα εξωτερικά σοβατίσματα λόγω υφιστάμενων ζημιών».

Επιπλέον σας επισυνάπτουμε το εξαιρετικό άρθρο του συγχωριανού μας Αθανασίου Τάγια με τίτλο «Ο Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Παλαιοβράχας σε κίνδυνο», δημοσιευθέν στην Εφημερίδα του Συλλόγου μας «ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΑ» (φύλλο Δεκεμβρίου 2017) με σημαντικότερες πληροφορίες για την ιστορία ανέγερσης, την αρχιτεκτονική και τα σημερινά προβλήματα του Ναού, ώστε να αποκτήσετε σαφέστερη εικόνα της κατάστασης.

Με αφορμή τις Άγιες μέρες του Πάσχα και το τεράστιο θέμα της εκκλησίας του χωριού μας που βρίσκεται σε τραγική πλέον κατάσταση, αποφασίστηκαν στο τελευταίο Δ.Σ. του Συλλόγου συγκεκριμένα βήματα δράσης για την ανάδειξη του ζητήματος. Το σκεπτικό μας κινείται στην κατεύθυνση του να παρθούν οι απαραίτητες εκείνες πρωτοβουλίες από τους αρμόδιους φορείς (Δήμος Μακρακώμης, Περιφέρεια Στερεάς, Αρχαιολογική Υπηρεσία, Ιερά Μητρόπολη Φθιώτιδος) ώστε ο Ιερός Ναός να αποκτήσει ξανά στο μέλλον μια μορφή αντάξια της ιστορίας του.

Στην εξέλιξη αυτής της προσπάθειας, έγινε γνωστό ότι με τις με Αριθμ. Πρωτ. 2.990/ΑΑΥ411-16/3/2018 και 2.991/ΑΑΥ412-16/3/2018 αποφάσεις του Δήμου Μακρακώμης εγκρίθηκε η δέσμευση πίστωσης ύψους 11.000,70 ευρώ, για την πληρωμή δαπάνης σύνταξης μελέτης συντήρησης των τοιχογραφιών του Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Τ.Δ. Μαυρίλου, καθώς και η δέσμευση πίστωσης ύψους 12.300,00 ευρώ, για την πληρωμή δαπάνης σύνταξης μελέτης συντήρησης του τέμπλου εικόνων και ξυλόγλυπτων του ιδίου ναού στο Μαυρίλο. Μετά από αυτή την εξέλιξη θέλουμε να πιστεύουμε ότι και το χωριό μας πρέπει να ελπίζει σε αντίστοιχη χρηματοδότηση για το χρόνιο πρόβλημα του Ι.Ν Κοιμήσεως της Θεοτόκου και ευελπιστούμε για τις ανάλογες πρωτοβουλίες από την πλευρά του Δήμου.

Συνεπώς ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ τη σύσταση με πρωτοβουλία του Δήμου, ειδικής επιτροπής μελέτης της στατικότητας του κτιρίου και συντονισμού όλων των εμπλεκόμενων φορέων ώστε να διενεργηθούν οι απαραίτητες εκείνες διαδικασίες για την απαραίτητη κτιριακή (εξωτερικά και εσωτερικά) αλλά και αισθητική αναβάθμιση του Ιερού Ναού του χωριού μας.

Με την προσδοκία ικανοποίησης του ευλόγου αιτήματός μας

Με τιμή

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣΟ Ταμίας
ΧΡΟΝΗΣ ΒΑΡΣΟΣΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το αριθ. 3/2018 πρακτικό συνεδρίασης της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου Μακρακώμης.

Στη Σπερχειάδα σήμερα στις 8η Ιουνίου 2018 ημέρα Παρασκευή και ώρα 12.00'π.μ., συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση σε αίθουσα του Δημοτικού Καταστήματος του Δήμου Μακρακώμης στην οδό Αφών Πάππα στην Δημοτική Κοινότητα Σπερχειάδος, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής του Δήμου Μακρακώμης, ύστερα από την αριθ. 313194/3314/4-6-2018 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου και επιδόθηκε με αποδεικτικό στα μέλη της, σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.3852/2010, για την συζήτηση και λήψη αποφάσεων στα θέματα της ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ:

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής μετά την διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και εισηγήθηκε ως κατωτέρω τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΧΩΡΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΑΣ

ΘΕΜΑ:5° ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 19/2018

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής για το παραπάνω θέμα της ημερήσιας διάταξης είπε τα εξής:

ΣΧΕΤ: α) Αριθμ. Αποφ. 6/2017 ΕΠΖ Δήμου Μακρακώμης

β) Αρ. Πρωτ. 3/05-04-2018 Πολιτιστικός Σύλλογος των Απανταχού Παλαιοβραχινών.

Με το (α) σχετικό η ΕΠΖ του Δήμου Μακρακώμης αποφάσισε την αναβολή και επανεξέταση του θέματος σε επόμενη συνεδρίαση μετά την προσκόμιση από το Πολιτιστικό Σύλλογο των Απανταχού Παλαιοβραχινών των απαραίτητων δικαιολογητικών προκειμένου να του παραχωρηθεί χώρος στη «Πολίτεια Βιβλιοθήκη», υπήρξε δε προφορική ενημέρωση του προέδρου του συλλόγου κ. Κωνσταντίνου Τσιρώνη

Με το (β) σχετικό ο σύλλογος υπέβαλε δικαιολογητικά μεταξύ των οποίων και το καταστατικό ιδρύσεως. Από την μελέτη του καταστατικού και του άρθρου 1, που αναφέρει ότι ιδρύεται σωματείο με την επωνυμία «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΙΝΩΝ» με έδρα την Πολίτεια Κοινοτική Βιβλιοθήκη Παλαιοβράχας, της Τοπικής Κοινότητας Παλαιοβράχας του δήμου Μακρακώμης Φθιώτιδας, προκύπτει ότι το καταστατικό πάσχει διότι κατά το χρόνο ίδρυσης του καταστατικού δεν είχε προηγηθεί η παραχώρηση του χώρου που αναφέρεται ως έδρα του συλλόγου.

Κατόπιν των ανωτέρω προτείνεται η επαναφορά του θέματος μετά την τροποποίηση του καταστατικού.

Εισηγούμαι την έγκριση της παραπάνω πρότασης.

Τα μέλη της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, αφού έλαβαν υπόψη τους τα ανωτέρω μετά από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζουν ομόφωνα

Την αναβολή και επανεξέταση του θέματος σε επόμενη συνεδρίαση αφού πρώτα επέλθουν οι προτεινόμενες αλλαγές στο καταστατικό του συλλόγου.

ΤΗΛ.:22360.45145 - ΚΙΝ.6977009256

ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑ 6977.813.099

Ασφαλιστικό - Λογιστικό & Φοροτεχνικό Γραφείο
Καραγιάννης Κωνσταντίνος
 & Συνεργάτες
 Πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστ. Αθηνών
 Τηλ.: 210.72.58.119 • Κινητό: 6977090797
 Fax : 210.72.58.119
 email: karagiannis_k@otenet.gr
 Αναξαγόρα 9, Καισαριανή 16121

Από την Παλαιοβράχα Φθιώτιδος, μετανάστες στην Αμερική (1904-1924)

(Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)

Μεταναστευτικό Χρονικό της Παλαιοβράχας

1. Η αρχή – Οι πρωτοπόροι

Από τους πρώτους μετανάστες ήταν ο **Ανδρέας Σκοτίδας**, που πήγε το 1904 στην Αμερική (στο Σικάγο) και εργάστηκε μέχρι το 1909, που επέστρεψε στην πατρίδα (έκανε και δεύτερο ταξίδι μετά).

Νησί και Ιστορικό κτίριο Ellis Island

Ακολούθησαν το έτος 1905 τρία άτομα, που αποφάσισαν να φύγουν μαζί. Ήταν οι : Ευθ. Κουφαλιώτης, Γεώρ. Χαραυγής και Χρ. Χαραυγής. Το ταξίδι έγινε τμηματικά. Από την Ελλάδα ταξίδεψαν με πλοίο έως τη Γαλλία. Από το λιμάνι της Χάβρης, στις 3 Ιουνίου 1905 αναχώρησαν με το πλοίο "Hudson" και στις 15 Ιουνίου έφτασαν στην Αμερική. Τα στοιχεία του αρχείου μας γνωρίζουν ότι :

- Ο **Ευθύμιος Κουφαλιώτης** ήταν 28 ετών. Δήλωσε εργάτης και με 20\$ για τα πρώτα του έξοδα πήγαινε για δουλειά στο Σικάγο, όπου ήταν ο φίλος του Κων. Τσαμαλής.
- Ο **Γεώργιος Χαραυγής** (Georges C. Charavgis) ήταν 26 ετών. Ως εργάτης, με 16\$ μαζί του αναζητούσε δουλειά στο Σικάγο, όπου ήταν ο φίλος του Τομ Τσαμαλής.
- Ο **Χρήστος Κ. Χαραυγής** (Christos C. Charavgis) ήταν 27 ετών και αναλφάβητος. Με 20\$ στην τσέπη, έψαχνε για δουλειά εργάτη στο Σικάγο, κοντά στον κοινό φίλο Κων. Τσαμαλή.

2. Αύξηση του μεταναστευτικού ρεύματος στο 1906

Στη διάρκεια του έτους έγιναν 5 μεταναστευτικά ταξίδια (3 ομαδικά και 2 μεμονωμένα). Συνολικά έφυγαν 20 άτομα της Παλαιοβράχας. Πιο συγκεκριμένα :

Η **πρώτη μεμονωμένη αναχώρηση** στο 1906 έγινε από το Σωτήριο Χαραυγή. Από την Ελλάδα ταξίδεψε με πλοίο στην Ιταλία. Από το λιμάνι της Νάπολης στις 14 Μαΐου, αναχώρησε με το πλοίο "Gera" και στις 31 Μαΐου κατέβηκε στο λιμάνι της Νέας Υόρκης. Ήταν τότε 18 ετών. Ως τόπο τελευταίας διαμονής δήλωσε τη Λαμία. Δήλωσε αγρότης-κτηματίας (farmer) και με 11 \$ για τα πρώτα του έξοδα πήγαινε για δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στον αδερφό του Χρήστο.

Η **πρώτη ομαδική αναχώρηση** στο 1906 αριθμούσε 5 άτομα και περιλάμβανε τους : Δημ. Ιωάννου, Αθ. Καραδήμα, Ιωάν. Κελεπούρη, Δημ. Κολοβό και Δημ. Σκοτίδα. Στις 3 Νοεμβρίου, από το λιμάνι της Πάτρας, επιβιβάστηκαν στο πλοίο "Sofia Hohenberg" και στις 21 Νοεμβρίου αποβιβάστηκαν στο λιμάνι της Νέας Υόρκης. Τα διαθέσιμα στοιχεία μας πληροφορούν ότι :

- Ο **Δημήτριος Ιωάννου** ήταν 27 ετών, αναλφάβητος και παντρε-

Κωνσταντίνος Αθαν. Μπαλωμένος
φυσικός

(<http://amfictyon.blogspot.gr/2016/09/1904-1924.html>)

μένος. Ως τόπο τελευταίας διαμονής του δήλωσε τη Λαμία, αλλά γεννήθηκε στην Παλαιοβράχα. Ήταν εργάτης και με 12\$ στην τσέπη πήγαινε για δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο φίλος του Γεώργιος Χαραυγής.

- Ο **Αθανάσιος Καραδήμας** ήταν 19 ετών. Κι αυτός δήλωσε τη Λαμία ως τόπο διαμονής του και με 15\$ μαζί του πήγαινε για δουλειά εργάτη στο Σικάγο, κοντά στον ξάδερφό του Δημήτριο Ε. Πλατή.

- Ο **Ιωάννης Κελεπούρης** ήταν 20 ετών. Γεννήθηκε στην Παλαιοβράχα, αλλά δήλωσε ως τόπο διαμονής τη Λαμία. Προορισμός του για δουλειά εργάτη (με 12\$ στην τσέπη) ήταν το Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο ξάδερφός του Αθανάσιος Ραμαντάνης⁴.

- Ο **Δημήτριος Κολοβός** ήταν 18 ετών. Δήλωσε εργάτης και με 50\$ για τα πρώτα του έξοδα έψαχνε για δουλειά στο Σικάγο, όπου ήταν ο φίλος του Παναγιώτης Κοκκίνης.

- Ο **Δημήτριος Σκοτίδας** ήταν 21 ετών. Δήλωσε τη Λαμία ως τόπο τελευταίας διαμονής και πήγαινε για δουλειά εργάτη (με 16\$ μαζί του) στο Σικάγο, κοντά στο φίλο του Τομ Τσαμαλή.

Η **δεύτερη μεμονωμένη αναχώρηση** στο 1906 έγινε από τον **Κωνσταντίνο Ραχούτη**. Από την Ελλάδα έφυγε με πλοίο και πήγε στην Ιταλία. Από το λιμάνι της Νάπολης, στις 18 Νοεμβρίου έφυγε με το πλοίο "Citta di Napoli" και στις 4 Δεκεμβρίου "πάτησε πόδι" στην Αμερική. Ήταν τότε 20 ετών. Προορισμός του (με 16\$ μαζί του) για δουλειά εργάτη ήταν η Νέα Υόρκη, κοντά στο συγγενή του Δημήτριο Τρέσσο.

Η **δεύτερη ομαδική αναχώρηση** στο 1906 ήταν πολυπληθέστερη και έφτασε τα 9 άτομα. Τη συγκρότησαν οι : Νικ. Αντωνίου, Ιωάν. Γεωργόπουλος, Ανδρ. Λάμπρου, Θωμ. Μπαρτσώκας, Βασ. Πολίτης, Γεώρ. Τριπαμπούκης, Ανδ. Χανής και Θεοφ. Χανής. Στις 20 Νοεμβρίου, από το λιμάνι της Πάτρας ταξίδεψαν με το πλοίο "Gerty" και στις 11 Δεκεμβρίου έφτασαν στην Αμερική. Τα διαθέσιμα στοιχεία μας γνωρίζουν ότι :

- Ο **Νικόλαος Αντωνίου** ήταν 24 ετών. Δήλωσε αγρότης-καλλιεργητής. Με 20\$ για τα πρώτα του έξοδα πήγαινε για δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο συμπατριώτης του Κωνστ. Χατζίσκος.

Πλοίο "Gerty"

- Ο **Ιωάννης Γεωργόπουλος** ήταν 18 ετών. Δήλωσε εργάτης και με 35\$ μαζί του αναζητούσε δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στον ξάδερφό του Γ. Χαραυγή.

- Ο **Ανδρέας Λάμπρου** ήταν 19 ετών. Με 20 \$ στην τσέπη, έψαχνε για δουλειά εργάτη στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο

⁴ Είχε πάει το Σεπτέμβριο του 1905.

ξάδερφός του Γεώργιος Νικολάου.

• Ο **Θωμάς Μπαρτσώκας** ήταν 26 ετών. Ως εργάτης, με 12\$ μαζί του, δήλωσε ως τόπο προορισμού για δουλειά εργάτη, το Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο συμπατριώτης του Δημ. Τσιλιμάγκος.

• Ο **Βασίλειος Πολίτης** ήταν 23 ετών και παντρεμένος. Ήταν αγρότης-καλλιεργητής. Τελικός προορισμός του (με 12\$ ήταν το Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στο γνωστό του Αχιλλέα Χαραυγή.

• Ο **Γεώργιος Πολίτης** ήταν 18 ετών. Δήλωσε εργάτης σε φάρμα και με 20\$ μαζί του πήγαινε για δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στον ξάδερφό του Γεώργιο Χαραυγή.

• Ο **Γεώργιος Τριπαμπούκης** ήταν 24 ετών. Ως εργάτης, με 13\$ για τα πρώτα του έξοδα, αναζητούσε δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο ξάδερφός του Ανδρέας Χαραυγής.

• Ο **Ανδρέας Χανής** ήταν 19 ετών και αναλφάβητος. Ήταν αγρότης-καλλιεργητής, με προορισμό (με 12\$ μαζί του) το Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στον αδερφό του Γεώργιος Χανής.

• Ο **Θεοφάνης Χανής** ήταν 27 ετών. Ως εργάτης, με 27\$ στην τσέπη, έψαχνε για δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο συμπατριώτης του Αθανάσιος Ραμαντάνης.

Η **τρίτη ομαδική αναχώρηση** στο 1906 ήταν 4μελής και περιλάμβανε τους: Γεώρ. Ι. Αντωνίου, Κώσ. Γ. Γεωργόπουλο, Ευάγ. Α. Κοτσιόπουλο και Δημ. Παππά. Στις 8 Δεκεμβρίου από το λιμάνι της Πάτρας, επιβιβάστηκαν στο πλοίο "Giulia" και στις 31 Δεκεμβρίου αποβιβάστηκαν στο λιμάνι της Νέας Υόρκης. Το αρχειακό υλικό μας πληροφορεί ότι :

• Ο **Γεώργιος Ι. Αντωνίου** ήταν 18 ετών. Δήλωσε ως τελευταία του διαμονή τη Λαμία. Με 15\$ μαζί του αναζητούσε δουλειά εργάτη στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στο θείο του Γεώργιο Τσιλιμάγκο.

• Ο **Κώστας Γ. Γεωργόπουλος** ήταν 19 ετών. Γεννήθηκε στην Παλαιοθράξα, αλλά ως διαμονή δήλωσε τη Λαμία. Προορισμός του με 15\$ στην τσέπη, για δουλειά εργάτη ήταν το Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο φίλος του Αχιλλέας Χαραυγής.

• Ο **Ευάγγελος Α. Κοτσιόπουλος** ήταν 23 ετών. Ως εργάτης με 15\$ για τα πρώτα έξοδα, πήγαινε για δουλειά στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, όπου ήταν ο φίλος του Κωνστ. Χατζίσκος.

• Ο **Δημήτριος Παππάς** ήταν 19 ετών. Με 15\$ μαζί του έψαχνε για δουλειά εργάτη στο Καστλ Γκέιτ της Γιούτα, κοντά στο θείο του Γεώργιο Τριανταφύλλου.

(Συνεχίζεται)

Το παραδοσιακό, δημοτικό τραγούδι

(Συνέχεια από τη σελ. 3)

Μουσικά όργανα

Σε κάθε περιοχή, ανάλογα με τα τραγούδια και τους χορούς της, χρησιμοποιούνται και διαφορετικά μουσικά όργανα:

Έγχορδα: λαούτο, ταμπουράς, βιολί, λύρες (αχλαδόσχημη -«Κρητική», φιαλόσχημη, Ποντιακή ή Θρακιώτικη -«κεμετζές»), σαντούρι, κανονάκι, ούτι, μπουζούκι κ.ά.

Αερόφωνα: κλαρίνο, φλογέρα, ζουρνάς, σουραύλι κ.ά.

Κρουστά: νταούλι, ντέφι (νταιρές), τουμπελέκι (νταραμπούκα ή στάμνα), τουμπί ή τουμπάκι (μικρό τύμπανο), ζήλια κ.ά.

άσκαυλοι (τσαμπούνες -από τη λέξη συμφωνία-, ασκομαντούρες, γκάιντα)

Νησιώτικη «ζυγιά»: λύρα (ή βιολί) και λαούτο. Συχνά προστίθεται σαντούρι ή τσαμπούνα και τουμπάκι.

Στεριανή «ζυγιά»: ζουρνάς και νταούλι.

Στεριανή «κομπανία»: κλαρίνο, βιολί, λαούτο, σαντούρι.

Το κλαρίνο ήρθε από την Τουρκία από γύφτους γύρω στο 1835 και γρήγορα καθιερώθηκε σαν το κυριότερο και αντιπροσωπευτικότερο όργανο της δημοτικής μας μουσικής.

Με τη λέξη «βιολιά» ή «κλαρίνα» ο λαός εννοεί γενικά τα όργανα και με τη λέξη βιολιτζήδες, κλαριτζήδες ή «γύφτοι» γενικά τους οργανοπαίχτες.

Στη Βόρειο Ελλάδα προστέθηκαν χάλκινα πνευστά και ακορντεόν, που συνηθίζονται στη λαϊκή μουσική Βαλκανικών χωρών. Το ακορντεόν και ο πρόγονός του «αρμόνικα» έχει χρησιμοποιηθεί και παλιότερα σε παραδοσιακά, κυρίως από Μικρασιάτες.

Ηλεκτρική κιθάρα, ντραμς και ηλεκτρονικό αρμόνιο χρησιμοποιούνται επίσης τελευταία, αλλά είναι ξένα προς το ύφος της δημοτικής μουσικής.

Η μελέτη των δημοτικών τραγουδιών

Το ενδιαφέρον για τη μελέτη του δημοτικού τραγουδιού άρχισε στο δεύτερο μισό του 18ου αιώνα, από Ευρωπαίους περιηγητές. Οι εκδόσεις δημοτικών τραγουδιών ενδιαφέρονταν κυρίως για τους στίχους και όχι για τη μουσική.

Μετά την επανάσταση του 1821, Έλληνες μελετητές συνέχισαν την έρευνα των Ευρωπαίων με σκοπό τη διάσωση του εθνικού θησαυρού. Έγιναν έτσι και μουσικές καταγραφές, τόσο με Βυζαντινή, όσο και Ευρωπαϊκή σημειογραφία, που για τους ξένους ήταν δύσκολο να γίνουν.

Το δημοτικό τραγούδι σήμερα

Τα δημοτικά τραγούδια διασώθηκαν με την προφορική παράδοση, τελικά δε και με τη δισκογραφία και τραγουδιούνται και σήμερα. Ζυμώθηκαν με την ελληνική ιστορία, ιδιαίτερα κατά τη μακρά περίοδο της Τουρκοκρατίας και την επανάσταση του 1821. Αποτέλεσαν έτσι πολύτιμο συστατικό της ιστορικής πορείας του λαού μας, κρατώντας ζωντανή την εθνική του μνήμη και την εθνική του συνείδηση. Η εμμονή στην παράδοση αποτέλεσε άμυνα στον κατακτητή. Έτσι διατηρήθηκε η γλώσσα, τα έθιμα, η πίστη κλπ. Αυτή αντιστάθηκε και στην εισβολή της δυτικοευρωπαϊκής μουσικής μετά την απελευθέρωση. Η σχετική αδιαφορία για τη μουσική μας κληρονομιά οφείλεται στις τάσεις «εκδυτικισμού» ήδη από τον 19ο αιώνα, τη μαζική αστικοποίηση αγροτικών πληθυσμών κλ. Με τη δημιουργία του ελεύθερου ελληνικού

κράτους, οι μεγάλες πόλεις άρχισαν να παίρνουν αστικό χαρακτήρα. Αυτό συντέλεσε στο να ατονίσει το δημοτικό τραγούδι προς όφελος της ευρωπαϊκά προσανατολισμένης μουσικής. Το δημοτικό τραγούδι παρέμεινε ζωντανό στην ύπαιθρο, αλλά η επιτεινόμενη αστυφιλία υπέσκαπτε την κοινωνική διάθρηση που το στήριζε. Η αστυφιλία επιτάθηκε τα χρόνια του μεσοπολέμου και κορυφώθηκε μετά την κατοχή και τον εμφύλιο. Η «εσωτερική μετανάστευση» άλλαξε ριζικά τον παραδοσιακό τρόπο ζωής και οι μικροαστοί πρώην επαρχιώτες αποκήρυσσαν ό,τι θύμιζε την καταγωγή τους και θεωρείτο «χωριάτικο», «βλάχικο». Στη νεοελληνική κοινωνία χάθηκε η συνέχεια της προφορικής παράδοσης. Οι παραδοσιακοί, αυτοδίδακτοι «δημοτικοί» τραγουδιστές και οργανοπαίχτες εμπόδισαν την εξαφάνιση του δημοτικού τραγουδιού, που δεν σταμάτησε να δημιουργείται. Έχουμε τραγούδια για τους βασιλιάδες, για τον πόλεμο του 1897, για τους μακεδονομάχους, για τους βαλκανικούς πολέμους, για τη Μικρασιατική καταστροφή, για τον πόλεμο του 1940, για την εθνική αντίσταση, μοιρολόγια κλπ. Το δημοτικό τραγούδι ενέπνευσε μεγάλους συνθέτες, όπως τον θεμελιωτή της εθνικής μουσικής μας σχολής Μανώλη Καλομοίρη (1883-1962).

Σήμερα, με τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, των ΜΜΕ, της μουσικής «βιομηχανίας» και την παγκοσμιοποίηση, το δημοτικό τραγούδι βρίσκεται σε κάμψη και πολλοί το αντιμετωπίζουν σαν «μουσειακό» και «νεκρό» είδος. Η παραδοσιακή μας μουσική υποτιμάται και περιφρονείται από προκατάληψη και άγνοια και αποκαλείται απαξιωτικά «έθνικ», «τούρκικη», «βλάχικη», «βαλκανική» κ.ο.κ. Στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση είναι ο «φτωχός συγγενής» και τη θυμούνται μόνο στις επετείους. Πολλοί, παρασυρμένοι από τα ξένα ακούσματα, ή ταυτίζοντας τη μουσική μας παράδοση με εκείνους που την καπηλεύονται, με την προγονολατρεία και την εθνοκαπλησία, φτάνουν μέχρι να την αποστρέφονται με πάθος. Η παραδοσιακή μουσική κακοποιείται σε χώρους διασκέδασης και στη δισκογραφική «βιομηχανία». Τα «μεταλλαγμένα» «νεοδημοτικά της πόλης» ή «δημοτικά της Ομόνοιας», με ηλεκτρονικά όργανα, ντραμς κλπ., όντας νόθο, καταναλωτικό προϊόν, εκχυδαίζουν αντί να συνεχίζουν την παράδοση. Εκτός από τα «σκυλαδικά», έχουμε τώρα και...«σκυλοδημοτικά» και «σκυλονησιώτικα». Η παραδοσιακή μας μουσική άργησε πολύ να μπει στη μουσική μας εκπαίδευση, που υπήρξε μονομερώς προσανατολισμένη στη δυτικοευρωπαϊκή μουσική, η οποία δεν κατάφερε να εκφράσει παραδοσιακά τους Έλληνες. Σε πολλές περιοχές (Κρήτη, Μακεδονία, Ήπειρος κ.α.) η δημοτική μουσική συνεχίζεται και αναπλάθεται. Τα τελευταία χρόνια πολλοί νέοι ενδιαφέρονται για την παράδοση, μαθαίνουν παραδοσιακά όργανα και η παραδοσιακή μουσική διδάσκεται σε ωδεία, μουσικά σχολεία και Πανεπιστήμια. Επίσης πολλοί είναι οι καλλιτέχνες και οι πολιτιστικοί σύλλογοι που αγαπούν, σέβονται και υπηρετούν την παράδοση.

Στην κοινωνία της παγκοσμιοποίησης είναι επιτακτική ανάγκη να γνωρίσουμε και να διατηρήσουμε την παράδοσή μας. Το δημοτικό τραγούδι δεν θα πάψει να υφίσταται, όσο οι Έλληνες θα συνεχίζουν να γλεντούν, να γιορτάζουν, να παντρεύονται, να νοσταλγούν ή και να μοιρολογούν.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

(άρθρο δημοσιευθέν στο περιοδικό Music Heaven)

Η παλιά διαδρομή από το χωριό για το εκκλησάκι του Αη Νικόλα

Για να φτάσει κανείς από την Παλαιοβράχα στο όμορφο εξωκκλήσι του Αη Νικόλα, μπορεί να επιλέξει δύο διαδρομές.

Ως πρώτη επιλογή, περνώντας το μονοπάτι πάνω από το μύλο του μπάρμπα Γιώργου Μπαρτσιώκα φτάνουμε στη θέση «Φτυλιές». Συνεχίζοντας, συναντάμε τις «Βίγλες» και προχωρώντας το στενό δρομάκι προσεγγίζουμε τις «Κολοκούκιες». Εκεί είναι θαμμένος ο συγχωριανός μας Γεώργιος Χανής που τον σκότωσαν οι Γερμανοί σ' εκείνο το σημείο τον Αύγουστο του 1944 κατά την τελευταία επιδρομή τους στη δυτική Φθιώτιδα, όταν και κάηκε ολοσχερώς το χωριό τον δεκαπενταύγουστο.

Προχωρώντας την ανηφόρα και συνεχίζοντας, κατηφορίζουμε και φτάνουμε στο «Σφονδάμι». Εκεί συναντάμε το μύλο του Γιώργου Μπαρ-

τσιώκα όπου παλιά μπορούσε κανείς να απολαύσει τον ήχο του μύλου που άλεθε, τα μανδάνια και τη ντεστρίλα. Προχωρώντας περνάμε το ρέμα «Τσερλιάς» και φτάνουμε στην «Τσακαλόλακα». Στη συνέχεια ανηφορίζοντας φτάνουμε στην «Τσακαλόβρυση», όπου το νερό έτρεχε από την ξύλινη βρύση, βρίσκουμε την «Τσακαλόραχη» και φτάνουμε στο εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου.

Το εξωκκλήσι έγινε με προσωπική εργασία και έξοδα των συγχωριανών μας το 1932 με το σκεπτικό να μας προστατεύει ο Άγιος από την χαλαζόπτωση. Κάθε χρόνο στις 20 Μαΐου (παρμονή του Αγίου Κωνσταντίνου), γινόταν πανηγύρι με πολύ κόσμο από την Παλαιοβράχα αλλά και τα γύρω χωριά. Εκεί οι κτηνοτρόφοι του χωριού είχαν καθιερώσει εκείνη τη γιορτινή μέρα να

βράζουν το γάλα από τα πρόβατά τους και να το μοιράζουν στις παρέες που ήταν κάτω από τον ίσκιο των δέντρων. Το βράδυ οι χωριανοί επέστρεφαν στο χωριό τραγουδώντας και ψέλνοντας τα απολυτίκια του Αγίου Νικολάου.

Ως δεύτερη επιλογή για να πάει κάποιος στον Αη Νικόλα, είναι να πάρει το μονοπάτι, που βρίσκουμε φτάνοντας στην κορυφή στα «Ισιώματα». Περνάμε το στενό δρομάκι και προχωρώντας φτάνουμε στο «Πουρί», τοποθεσία όπου έφτιαχνε

κήπο ο Γιώργος Μυλωνάς. Στη συνέχεια περνάμε το ρέμα, βγαίνουμε στα «Κάτω Πλατάνια» και μετά ανηφορίζοντας φτάνουμε στον Άγιο Νικόλαο, στην τοποθεσία «Παληχώρι», όρος που αναφέρεται και στο συμβόλαιο αγοράς του κτήματος «Τσερλιάς» της οικογένειας Κοντογιάννη το 1919 από τους κατοίκους της Παλαιοβράχας ως κτήμα δηλαδή «Τσερλιά-Σπαρτιά-Παληχώρι».

Κωνσταντίνος Γεω. Μπαλάφας
(πρώην πρόεδρος
της Κοινότητας Παλαιοβράχας)

Στη μητέρα

*Τα μάτια σου τα φωτεινά και τα αγνά
κλεισμένα στην καρδιά μου έχω μητέρα
και το χαμόγελο έχεις τρυφερό
στα χείλη όλη μέρα.*

*Τα χέρια σου στον πόνο βάλαμο
τα λόγια σου γλυκύτερα από το μέλι
είναι μητέρα*

*Η αγκαλιά σου Φρούριο, φωλιά,
παρηγοριά, αγάπη ανακούφιση
χωρίς ανταλλάγμα για τον καθένα
Μητέρα τί να σου χαρίσω τι;
Ό,τι κι αν γράψω, ό,τι κι αν πω
λίγο είναι νομίζω.*

*Εγώ το σπλάχνο σου
σ' αγαπώ και γονατίζω.*

Λουΐζα Ράντη

Ο Π Τ Ι Κ Α
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ

Δ. Κόβας

Ρήγα Φεραίου 20 - Λαμία
Τ. κατ.: 22310 24203
Τ. οικ.: 22310 25842

ΝΙΚΟΣ ΚΟΛΟΒΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ Α.Β.Γ.Δ.Ε.
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Τ. 22310 26756 Κ. 697 6924190
Γ. ΠΛΑΤΗ 33 Λαμία. Email: kolovosdriving@yahoo.com

«Το στέκι του Σωκράτη»
Κουφαλιώτης Σωκράτης

Βελεστίνου 19 - Αμπελόκηποι
210 6980182 - Αθήνα

ΚΟΥ ΚΛΩΣΠΙ ΤΟ

Άντα Παπαμιχαήλ

Βύρωνος 20 - Λαμία
Τηλ.: 22310 28829 - Κιν.: 6948542611
e-mail: antapapa@ymail.com
fb: ΤΟ Κουκλοσπιτο

Χρόνης Κ. Βάρσος
Φιλολόγος - Ιστορικός Ερευνητής

Παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων
Συγγραφή ιστορικών άρθρων

τηλ. 22310 37509 - κιν. 6973779605
email: chvarsos@otenet.gr
Αιγίνης 14 - Λαμία 35131

nico
coffee & more

Βασ. Κωνσταντίνου 231, Κορώνη (ΕΝΑΝΤΙ ΔΕΗ)
τηλ.: 211 4027388 κιν.: 6987583693
e-mail: nicocoffeeandmore@gmail.com
Nico coffee & more

οικοδομικά υλικά χυμοτυργικά
μπετοσίδερα
ξύλα

ΚΑΤΣΟΓΙΑΝΝΟΣ

ΜΑΚΡΑΚΩΜΗ
ΤΗΛ. 22360-23250 ΟΙΚ. 22298 ΚΙΝ. 697 4818870
697 8776640

γαία
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΗΣ

Γιώργος Β. Τσεργάς
Φειδίου 3 - Λαμία 35100 - Τηλ.: 22310 53004